

М. Д. Олійнічук, Д. Михайлюк

Городенківський район

ГОРОДЕНКІВСЬКИЙ РАЙОН – район, що знаходиться у східній частині [Івано-Франківської області](#). Утвор. 1940. Площа 0,7 тис. км². Насел. 60 804 особи (2001, складає 95,1 % до 1989), переважно українці. У складі р-ну – м. [Городенка](#), смт *Чернелиця* та 48 сільс. насел. пунктів. Залізнична ст. Городенка. Лежить на Придністров. Покутті. Поверхня – підвищена, хвиляста лесова рівнина з заг. похилом на Пд. Сх. Серед заповід. об'єктів р-ну (14,4 тис. га) – заг.-держ. значення Дністровський регіональний ландшафтний парк, ботан. пам'ятка природи – урочище Масьок; місц. значення ботан. заказники Могила, Підбавки, Обертинська долина, ботан. пам'ятка природи Чертяк, геол. пам'ятка природи Глушківські скелі та 45 заповід. урочищ. Корисні копалини: камінь, пісок, глина, гіпс, торф. Тер. р-ну протікають річки: Дністер, Чорнява, Ворчун, Хотимирка, Вікно, Дереновець. Є озера карст. походження. Ґрунти переважно чорноземні. Спеціалізація с. господарства – рослинництво зерн.-буряківн. і тваринництво молочно-м'ясного напрямів. Пл. с.-г. угідь 53 тис. га. Осн. культури: пшениця, ячмінь, кукурудза, цукр. буряки, картопля. У р-ні працює 25 с.-г. підприємств, 23 фермер. господарства. Осн. пром. підприємства: ВАТі – «Городенків. цукр. завод», «Городенків. сирзавод», «Металіст»; ТОВи – «Шляхбудіндустрія», «Інтерпласт ЛТД». У Г. р. – 38 заг.-осв. шкіл, г-зія, 3 позашкіл. заклади, 40 дит. дошкіл. установ, ПТУ; 2 лікарні, фтизіопульмонолог. диспансер, 12 сільс. амбулаторій, 33 фельдшер.-акушер. пункти, 11 аптек; 50 Будинків культури, 29 б-к, кінотеатр, 2 муз. школи, *Мартовича Леся Літературно-меморіальний музей* (с. Торговиця); ДЮСШ, спортивне товариство «Колос»; відділ. 3-х банків. Реліг. громади: 22 – УГКЦ, 32 – УПЦ КП, 7 – УАПЦ, 2 – УПЦ МП. Серед пам'яток архітектури – Домінікан. костел (смт Чернелиця; 1661), замок (с. Раковець; поч. 17 ст.). Видатні уродженці р-ну: математик, академік АН УРСР [І. Данилюк](#) (с. Рашків), фізик, чл.-кор. НАНУ [І. Блонський](#) (с. Серафинці), анатом і фізіолог рослин, доктор ботаніки [Н. Гаморак](#) (с. Стрільче), дир. наук. б-ки Львів. університету *Б. Якимович* (с. Серафинці); громад. діячі [Л.](#) та [М.](#) (брати) Бачинські (с. Серафинці), [І.](#) (батько) та [М.](#) (син) Велигорські (с. Серафинці), *М. Марунчак* (с. Далешове); етнографи [І. Волошинський](#) (с. Далешове), *В. Шухевич* (с.

Тишківці), поети [В. Боднарчук](#) (с. Чернятин), [Ю. Бундзяк](#) (с. Глушків), письменник-сатирик *Лесь Мартович* (с. Торговиця), поет, літературознавець, перекладач *П. Осадчук* (с. Острівець); архітектор [Л. Бекер](#) (с. Поточище), художники [В. Дідик](#) (с. Тишківці), *М. Селезінка* (с. Вікно), майстер худож. оброблення дерева [І.](#) (с. Малий Гвіздець) та майстриня худож. кераміки [Г.](#) (с. Торговиця) Вахняки (подружжя); композитор, педагог [Я. Бабинський](#) (с. Тишківці), хоровий диригент, композитор [С. Гумінілович](#) (с. Топорівці), театрознавець [М. Гава](#) (с. Кунисівці), засл. арт. України *М. Петрина* (с. Серафинці); спортсмени *Р. Михальчук* ([гирьовий спорт](#), с. Слобідка), *В. Сиротін* (самбо, с. Дубка); політ. і військовий діяч [М. Колодзінський](#) (с. Поточище), учасник нац.-визв. руху 2-ї пол. 20 ст. [М. Гуцул](#) (с. Глушків). У р-ні встановлено мемор. комплекс Т. Шевченку (с. Серафинці); пам'ятники генерал-хорунжому УПА Р. Шухевичу (с. Тишківці), М. Колодзінському (с. Поточище); погруддя М. Грушевського (с. Вербівці), Л. Бачинського (с. Серафинці), Леся Мартовича (с. Торговиця).

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Городенківський район / М. Д. Олійнічук, Д. Михайлюк // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-31393>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).